

Skoordynowanie wspólnych wysiłków na rzecz ożywienia i odbudowy Ukrainy – w tym celu Europejski Komitet Regionów wraz ze swymi partnerami, w tym z unijnymi i ukraińskimi stowarzyszeniami władz lokalnych i regionalnych, zainicjował europejski sojusz miast i regionów na rzecz odbudowy Ukrainy.

Sojusz powstał podczas 150. sesji plenarnej Europejskiego Komitetu Regionów, siedem dni po uzyskaniu przez Ukrainę statusu kraju kandydującego do UE, w odpowiedzi na apel prezydenta Wołodymyra Zełenskiego.

Rola sojuszu

Wojna Rosji z Ukrainą zmusiła miliony Ukrainek i Ukraińców do opuszczenia swoich domów, zniszczyła setki miast i wiosek i nadal sieje spustoszenie w ukraińskich regionach.

Chociaż UE oraz jej władze lokalne i regionalne będą nadal nieść pomoc nadzwyczajną, istotne jest również połączenie sił w celu wsparcia ożywienia i odbudowy Ukrainy zarówno teraz, jak i po wojnie.

Europejski Komitet Regionów wraz z partnerskimi stowarzyszeniami władz lokalnych i regionalnych z UE i Ukrainy zainaugurował europejski sojusz miast i regionów na rzecz odbudowy Ukrainy, do którego należeć będą również miasta i regiony z UE i Ukrainy oraz ich krajowe stowarzyszenia przedstawicielskie.

Cele sojuszu to:

- koordynacja wspólnych wysiłków z miastami i regionami Unii Europejskiej gotowymi udostępnić zasoby w celu wsparcia skutecznej i zrównoważonej odbudowy Ukrainy,
- dalsze ułatwianie kontaktów i współpracy głównych partnerów z instytucjami UE oraz w ramach platformy na rzecz odbudowy Ukrainy, a także między unijnymi i ukraińskimi władzami i stowarzyszeniami lokalnymi i regionalnymi,
- przekazywanie informacji, również zwrotnych, instytucjom UE i platformie na rzecz odbudowy Ukrainy oraz krzewienie dialogu politycznego ze szczeblem lokalnym i regionalnym towarzyszącego wysiłkom na rzecz odbudowy,
- ułatwianie dzielenia się z ukraińskimi miastami i regionami wiedzą fachową na temat budowania zdolności, dobrych rządów i pomocy technicznej.

Zasady

Sojusz wzywa do zrównoważonej odbudowy Ukrainy opartej na:

- niezachwianym poparciem dla integralności terytorialnej Ukrainy i jej prawa do obrony suwerenności,
- dalszej integracji europejskiej i dostępie ukraińskich władz lokalnych i regionalnych do sieci europejskich,
- wzmocnieniu pozycji samorządu lokalnego, tak by przyjął na siebie wiodącą rolę w ożywieniu i odbudowie wraz z ukraińskim rządem centralnym, UE i innymi partnerami międzynarodowymi,
- strategii odbudowy polegającej na zintegrowanym planowaniu na szczeblu terytorialnym, wykorzystującej podejście systemowe na rzecz zrównoważonych, ekologicznych, inteligentnych i sprzyjających włączeniu społecznemu obszarów w oparciu o zasadę „lepszego odbudowywania”,

- założeniach Europejskiej karty samorządu lokalnego zgodnie z (ukraińską) krajową strategią rozwoju regionalnego na lata 2021–2027, jej planowanym przeglądem i zmianami, a także z istniejącymi ramami decentralizacji na Ukrainie,
- wspieraniu rozwoju i modernizacji ukraińskich obszarów wiejskich jako ważnego czynnika sukcesu Ukrainy,
- silnym nacisku na poprawę dobrych rządów na szczeblu lokalnym i regionalnym, w tym na przejrzystość, zwalczanie korupcji, ochronę wolności mediów lokalnych oraz popularyzację administracji elektronicznej,
- ułatwianiu rozwoju przedsiębiorstw i innowacji na szczeblu lokalnym i regionalnym.

Przestrzeganie tych zasad powiedzie się wyłącznie wtedy, gdy szczebel lokalny i regionalny stanie się podstawą wysiłków na rzecz odbudowy Ukrainy.

Działania

Sojusz apeluje o:

- łatwy mechanizm zaangażowania, który umożliwiłaby gminom/regionom/stowarzyszeniom w UE/Europie udzielanie pomocy ukraińskim partnerom w ich wysiłkach na rzecz odbudowy,
- program współpracy partnerskiej i bliźniaczej w celu lepszego budowania zdolności i ułatwienia wymiany know-how na równych zasadach,
- zapewnienie wystarczających środków na krzewienie partnerstw bliźniaczych między klastrami w UE i na Ukrainie,
- podejście inkluzywne, które łączyłoby miasta, wsie, społeczności i regiony i było spójne z dotychczasowymi działaniami na rzecz zrównoważonego rozwoju terytorialnego Ukrainy (na Ukrainie i w UE),
- zdecydowane zaangażowanie się na rzecz promowania samorządu lokalnego i regionalnego, dobrych rządów i demokracji lokalnej,
- skuteczny system wielopoziomowego sprawowania rządów oparty na zasadach OECD, dotyczących inwestycji publicznych na wszystkich szczeblach sprawowania rządów.

Sojusz zachęca partnerów, takich jak EBI, EBOR, OECD i Bank Rozwoju Rady Europy, do znalezienia sposobów pogłębienia współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi z myślą o dostatniej i zrównoważonej przyszłości dla Ukrainy oraz do wzmocnienia demokracji lokalnej i wspólnych wartości UE.

Sojusz wzywa też do ścisłego współdziałania z przyszłymi prezydentami Rady w celu zapewnienia spójnej koordynacji działań lokalnych i regionalnych z państwami członkowskimi UE.